

Agghegyalja MOZAIK

IV. évfolyam, XXI. szám

2014. augusztus

Sopronkövesdről Sopronkövesdnek.

Kedves Olvasóink!

Amikor globális problémákról, gazdasági válságokról, háborús veszélyről, járványok okozta fenyegetettségről értesülünk, vagy valamilyen módon érintettek leszünk, akkor földünk túl kicsinek, szűkösek bizonyul. Úgy érezzük, nem lehetünk eléggé távol a veszélyforrásoktól és ez néha így is van. Napjainkban, mikor ezerszám hasítják repülőink az eget, semmi sem tűnik távolinak, elérhetetlennek. Ha nyaralni vágyunk egy szép, egzotikus helyre, csak jegyeket kell foglalnunk az interneten és rövid idő alatt elintéződik minden. A távolság megszűnik. Megnö viszont akkor, ha például autóval, négy keréken akarjuk felfedezni hazánkat, vagy az „öreg kontinens” valamelyik országát, annak tájait. Hosszú és fáradságos az út, ha rég látott barátainkat, családtagjainkat akarjuk ily módon felkeresni, és ottani életükbe egy kis időre bekapcsolódni. De miután elfognak a kilométerek százaai és feltűnnek barátaink utcái, házaai, akkor már nem bánjuk, hogy oly sokáig tartott utazásunk.

Hosszú az út hajóval is, ám annál több élményt tartogathat. *Gróf Judit* szerkesztőnk kalauzol el bennünket a karibi térség vizeire, hogy személyes élményei alapján mi is bepillantassunk az egzotikus világ életébe, megmutatva annak fénylő és árnyékos oldalát egyaránt. Itthon is utazik minden korosztály. *Az iskolások a fővárosig* jutottak osztálykirándulásaik során, táboroztak itthon és a megyében. *Az érettek a Fertő tavat* látogatták meg és az igazi kihívást kedvelők ismét elgyalogoltak *Mariazellbe*. Hozzánk is érkeznek látogatók, igazi „átjáróház” lesz nálunk az előrejelzések szerint – tájékoztat polgármesterünk. Augusztus 9-én, immár ötödik alkalommal kerül megrendezésre a *Széchenyi körüti utcabál*. A *kemencék és pincék* idén is szerepet kapnak 20-án, és szeptember végén ismét lesz *KÖN*, még színesebb kínálattal! A programokra mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

Szép nyarat és nyárutót kívánok mindenkinek!

Iváncsicsné Horváth Krisztina

Önkormányzati hírek

Minden beszámolóim előtt nagy dilemmával küzdök: a jó vagy a rossz dolgokkal kezdjem? Vagy csak az időrendiség döntsön a hírek sorrendjén? Ha rossz hírekkel kezd az ember, az letaglózó. Míg ha a rosszat hagyom a végére, úgy érzem, mélyebb nyomot hagy, keserű szájjal teszi le a lapunkat az olvasó. Nem hiszem, hogy valaki is feltételezné, hogy a falu életében két hónap csak csupa jókedv és vidámság lenne. Önkormányzatunk is sokszor a hatóságok és szolgáltatók által felállított útvesztőkben bolyong és bukdácsol. Meg is szoktuk jegyezni: „Kövesdnek elintézni valamit, soha nem sima ügy” - amit lassan megszokunk. Persze nagy az öröm, ha erőfeszítéseinket siker koronázza. Mivel dönteni nem sikerült a szomorú és derűs hírek sorrendjéről, így egy helyi körutazásra invitálom Önöket, mely az elmúlt 2 hónap fontosabb történéseit rögzíti az utcák során haladva. Induljunk az **AUTOLIV Kft**-től, amely a tavalyi új után újabb üzemcsarnok építésébe kezdene, ezzel több száz új munkahelyet, településünknek többlet adóbevételt biztosítva, miután leküzdö a sok bürokratizmust. **A temető**höz érkezve – remélem - virul még a levendulaszőnyeg, ami mindenkinek tetszik. Akinek jobban, az tépkedi, akinek nagyon-nagyon, az ásóval fejezi ki tetszését... A temetőben (ha szerencsés időben érkezünk) öntözések után egy kísérletnek is szemtanúi lehetünk: akad, aki úgy gondolja, öntözés után a kannát rendszeresen az út közepén hagyva, az visszamászik magától a kúthoz. Sajnos, vagy szerencsére mindig akad valaki, aki ismeri és szereti a rendet, és a

helyére viszi a kannát. A **Vasút sor** végén járok, a volt ládagár (ma gyertyaüzem) mellett. Több mint egy éve megigényeltük az államtól a területet. „Hamarosan megkapjuk”

- hangzott sürgető telefonomra a megnyugtató választ. Tovább haladva szemem már a tó (övärok) vizét keresik, mely vízvédelmi és látvány célokat is szolgálna. A tervező és a hatóságok jóvoltából már a többszöri határidő- és engedélyhosszabbításon vagyunk túl. (Tartok tőle, nem az utolsón.) A képzeletbeli tótól már látszanak az épülő új házak és az értékesített telkek, melyekből július 10-én (lapzártakor) már csak 4 darab vár gazdára. A telkek első sora a Liliom utca meghosszabbítása, míg a belső utca augusztus 1-től a **Hársfa utca** nevet kapta a képviselő-testülettel. A **Liliom utcai** szélső telken a vízmű egyik kútja mellett már javában tart a tervezés a hivatásos tűzoltó őrszel kapcsolatban. Bízom benne, hogy a tervezett novemberi avatás egyes környékbeli falvak aknamunkája, felháborodása ellenére Sopronkövesden valósul meg! A telkek értékesítése, az utca lakosságának fokozatos növekedése miatt még ez évben

térköves járdát építünk a jelenlegi rossz betonjárda helyén, folytatva balra, kifordulva a **Kossuth Lajos utca** kritikusszakaszán. Ezzel szeretnénk biztonságosabb, átkelésmentes közlekedést biztosítani a környék lakóinak. A főút két oldalán a padkázás elkészült, az árkolás jelenleg folyamatban van. Csak akkor nem vesznek kárba az erre költött milliók, ha mindenki a saját kapubejárójának vagy lefedett árokszakaszainak kürtjeit kitisztítja. Befordultam a **Margaréta utcába**. A jelenlegi helyzet alapján kesergek, mert a kiértécsített, nyert pályázatunkat mégis elutasították. Fellebbeztünk. Várjuk, mi történik. (Erre mondtam, hogy semmi nem megy simán). A **kápolnánál** a Szent László napi tábori mise nagyon jó időjárás mellett, *Kozma Imre atya* celebrálásával marad emlékezetes (bár a kövesdiek számát keveselltem a környék zarándokaihoz képest). A parkerdőt is érintettük a gyereknapi akadályverseny alkalmával, amit a gyerekek nagyon élveztek. A megújult **Petőfi és Jókai utca** lakói közül többen jelezték, hogy a jó aszfaltút miatt autópálya lett az utcájukból. Forgalmokorlátozó tábla - szankció nélkül - nem szokott eredményt hozni, a pihenőövezet tábla pedig az előnyök mellett az ott lakók hétfégi tevékenységét korlátozná. A **Jókai utcában** képzeletbeli kalapomat megemelem *Michael Fohler* háza előtt,

aki már kétszer a „Bécsi kávéházzal” kényeztetett bennünket, tavaly karácsonykor levest kínált jótékonyági céllal, most pedig egy kamionnyi segélyszállítmányt gyűjtött, és vitt a

nyár eleji szerbiai árvízkarosultaknak. Nagy élmény volt a berakodásnál segédkezni és ott lenni, amikor Albert atya megáldotta a segélyszállítmányt. Az **orvosi rendelő és az önkormányzat előtti árok** parkolóvá alakításának engedélyeztetése folyamatban van. Már egy mappa tele van engedélyekkel, és még nem vagyunk a végén. A volt idősek klubja épületének felújítása szépen halad, már a bútorszat megrendelésénél tartunk. A KÖN-ön már programokkal, kiállításokkal avatjuk azt, és attól kezdve **Alkotóház** néven is hívjuk. A testület döntött: a pályázati elszámolás után nem várunk egy kb. 3 év alatt lezajló pályázatra (ha lesz), belekezdünk az engedéllyel rendelkező tetőtéri szálláshelyek kialakításába. A faluközpontba érkezve bízom benne, hogy látták már megújult **könyvtárunkat**, és jól szórakoztak a *Könyvtárnyitogató* rendezvény színdarabján. Ez évben még további 3 kultúrprogram finanszírozását vállalja a *Soproni Könyvtári Központ*. Nagy sikernek érzem, hogy az átalakulás időszakában a könyvtárosi feladatokat ellátó kollégánkat közfoglalkoztatottként tudtuk alkalmazni, így 3 hónapra alkalmazási költségeinek 100 %-át, majd 2,5 hónapra 70 %-át térítette az állam. Ha már a könyvtárnál járnak, kérem valóságban is látogassák meg hétről-hétre **termelői piacunkat**. Vásárlásukkal a piac hosszú távú fennmaradását is biztosítják! Ha az **iskolára** nézek, eszembe jutnak a sikeres *nyári táborok*, és nagyon készülünk az *Európai Békemenetben* hozzánk érkező külföldiekre.

Sőt, augusztus végére egy hazánkat megkerülő *Jerikó zarándoklat* útvonalába is belesünk. Farkas Karcsi, a zarándoklatok egyik nagymestere már toborozza az egynapos kísérőúton résztvevőket. Készül az új tető is a kerékpártározóra. Az iskola végén lévő szolgálati lakás átalakítására tervezőt kértünk fel. Célunk az, hogy a megnövekedett gyerek létszám miatt (de jó leírni!) a családi napközi a szolgálati ház helyére költözzön, az óvodában így 3 csoportot tudunk indítani. Természetesen, ha **óvoda épületének bővítésére** pályázatot írnak ki, benyújtjuk tervünket a kétszintes óvodára is. Csak pár lépésre van a **parkoló és a templomkert**, mellyel kapcsolatban nagy sikerről adhatok hírt. Nyertünk a Leier Kft-nél egy országos térkövezési pályázaton. A három nyertes egyike SOPRONKÖVESD! A nyertes pályázatok kihirdetése a média érdeklődése mellett történik majd, így e sikerünkről, és a várható idén őszi megvalósításról még beszámolok. A templomkert melletti ruhagyűjtő konténer rendszeres fosztogatóit sikerült lefűlelni és a rendőrséggel előállítani. A **templomnál** rá gondolok eddigi legsikeresebb májusi, *mariazelli zarándoklatunkra*, melynek statisztikai adatait külön is olvashatják. A falu önkormányzata és a szervezők elégedettek, hogy a vendég és helyi zarándokok visszajelzései alapján „a környék legjobb zarándoklatát és zarándokcsapatát” sikerült megszervezni. Köszönet a szervezőknek és a támogatóknak is. Az első napi vacsorát Balics Józseftől és Mentés Györgytől ingyen kaptuk.

Az erre szánt pénzt, mi is jótékony célra fordítottuk. Templomunk falai között mondott újmisést földünk, *Pete-Polgár Máté atya* is. Áldás kísérje útját! Mindig szeretettel látjuk Kövesden. A templomtól már érdemes továbbsétálni a **Hősök teréig**. Folyamatosan szépül a tér és a fák, cserjék, virágok megerősödésével mindig szebb, méltóbb arcát fogja mutatni. A **horgászó közelében**, szolgáltató hulladékos cégünk alakította ki egy hulladéksziget alapjait. Egelőre nem tudom eldönteni, amit csináltak kész, vagy félkész állapot.

A **tűzoltószertár mellett** egy új, ruhás cég kért engedélyt konténer kirakására. Így falun belül még rongyban is megjelent a konkurencia. Az **Akác utcában** az útalapban a szerkezetcsere és kátyúzás elkészült. Szerkezetcsérés javítás még a Liliom utcában történt. A megoldás jelentősen drágítja a javítás költségeit, de enélkül a terhelt helyekre akár sebtapaszt is tehetnénk. Az **alsó élelmiszerbolttal szemben** a parkoló kialakítási engedélyezések az orvosi rendelő előtti „gyorsasággal” haladnak. Utolsó kátyúzási helyszínünk a **Lajos majorba vezető út**, mely annak idején elavult technológiával készült. Javítással csak néhány évvel növelhető meg a rossz állapotú út élettartama, de a

KÖN alkotótáborába a farmotoros IKARUS már simábban juthat fel. Az elmúlt két hónapot felölelő falusi körutazásunk végére értünk. Remélem kellemesen elfáradtak és kicsit átfogóbb képet alkothattak a falu fejlődéséről és problémáiról. A faluban járó vendégek újra meg újra megfogalmazzák nekem és másoknak is első élményeiket: *tiszta, rendezett, fejlődő faluban járnak, kedvesek az emberek, és mindenki köszön mindenkinek, jó lehet itt élni.* Kívánom, hogy mi is így lássuk és tegyünk is érte!

Fülöp Zoltán polgármester

A falu jegyzőjének tollából

Sopronkövesd község Önkormányzatának Képviselő-testülete pontosította a lakáscélú támogatásról szóló önkormányzati rendeletét, a támogatás kifizetésének szabályai tekintetében az alábbiak szerint:

- Önkormányzattól vásárolt telek estén a támogatás folyósítható, ha az épület készültségi foka az 50%-ot meghaladja. Életkor és a gyermekek tekintetében a telek megvásárlásának időpontja az irányadó. A telek vásárlása után megszületett gyermekek a támogatás kifizetésének időpontjáig vehetők figyelembe.
- Nem önkormányzattól vásárolt telek esetén a támogatás folyósítható, ha az épület készültségi foka az 50%-ot meghaladja. Életkor és gyermekek száma vonatkozásában a támogatás kifizetésének dátumát kell figyelembe venni.
- Használt családi ház vásárlása esetén a támogatás folyósítható, ha az ingatlantulajdonos és családja az ingatlanban lakcímet létesített és életvitelszerűen az ingatlanban él. Az életkor és a gyermekek száma vonatkozásában az ingatlanba történő bejelentkezés időpontja szerinti állapotot kell figyelembe venni.

Helyi rendelet készült a közterületek elnevezéséről és a házsámozás szabályairól községünkben. A házsámot jelző táblát az ingatlan utcafronti kerítésére vagy házfalára, az utcáról jól látható módon kell az ingatlan használójának, kezelőjének, ennek hiányában a tulajdonosának elhelyezni. A házsám tábla beszerzéséről, kihelyezéséről, olvasható állapotban tartásáról, szükség szerint cseréjéről, pótlásáról az ingatlan használójának, kezelőjének, ennek hiányában a tulajdonosának kell gondoskodnia.

Az új építési telkek utcája – a Liliom utca mellett - nevet kapott: *Hársfa utca.*

2014. augusztus 1-jei hatályba lépéssel a képviselő-testület vagyongazdálkodás szabályairól új rendeletet alkotott, továbbá megállapította az egyes önkormányzati tulajdonú helyiségek, eszközök bérbevétele esetén irányadó díjakat. Erről részletes kimutatás az önkormányzati hivatalban, illetve honlapunkon található.

Mint minden évben, az idén is felhívjuk az ingatlantulajdonosok figyelmét az ingatlanok előtti közterületek, kertek, udvarok gondozására, fűnyírásra, a gyommentesítésre, amelyhez kérjük a lakosság segítő közreműködését. Kérjük, hogy külön felszólítás nélkül, mindenki tegyen eleget ezen kötelezettségének, tartsa ingatlanát gyommentesen! A rendezett környezet igényén túl, különösen aktuális ez a parlagrafü és egyéb gyomnövények elterjedésének megakadályozása kapcsán is. Ráadásul idén az időjárás is kedvezett a parlagrafü gyors fejlődésének. A gyomnövény korai megjelenése miatt a virágzásra és a pollenszóródásra is korábban lehet számítani, ezért mielőbb meg kell kezdeni a gyommentesítést – hívta fel már korábban a figyelmet a Földművelésügyi Minisztérium, ahogy ezt Önök is hallhatták a híradásokban. A földhasználók és földtulajdonosok kötelesek kül- és belterületen is június 30-áig az ingatlanon a parlagrafü virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani. A védekezési kötelezettség elmulasztása esetén a parlagrafüvel fertőzött terület nagyságától függően 15 ezertől 5 millió forintig terjedhet a bírság. A büntetés másfélszeresére nő, ha három éven belül a földhasználót többször is megbírságotlák az általa használt terület parlagrafü-fertőzöttsége miatt. A mezőgazdasági területek gyommentesen tartása mellett a termelőknek a táblaszegélyek gondozására is törekednie kell.

Fücsökné Torma Livia

A **Kövesdi KVÍZ** játékunkra sok helyes megfejtés érkezett. Köszönjük, hogy játszottak, tartsanak velünk legközelebb is!

A sorsoláson **Takács Frigyesné, Kossuth L. u. 116 szám alatti lakos** került ki győztesen.

Nyertesünknek gratulálunk!

Jutalma egy ajándékutalvány, melyet a **Mini ABC**-ben válthat be.

Helyreigazítás

Előző lapszámunk **Mozgásban a falu** c. rovatában tévesen tüntettük fel Rójtökmuzsaj polgármesterének nevét. A polgármester neve helyesen: KISS JÓZSEF.

Múltidéző rovatunk első hasábjának utolsó sorából nyomdahiba miatt lemaradt az alábbi tartalom: „a klub első vidékről” igazolt játékosa volt.

A hibákért elnézésüket kérjük.

Főszerkesztők

Sopronkövesdi Családi Napközi és Baba-mama klub

Elérkezett az augusztus, a várva várt pihenés ideje. Napközink kapuja is bezárt, szeptember 1-jén fogadja a kisgyermeket újra. A nyár gyorsan eltelt. Nagy melegben leginkább az óvoda hűvös udvarán töltöttük a délelőtti órákat, vagy a *játszóterre* mentünk. Sokat sétáltunk a *tóra*. Néztük a ki-kiugró halakat, kerestünk békákat.

Ha egy esős nap után indultunk útnak, sok csigát láttunk, és megfigyeltük őket közelebbről. Ezt a gyerekek nagyon élvezték. Közben beszélgettünk, mondókáztunk, énekeltünk. Kilátogattunk a *focipályára* is, ahová labdáinkat is magunkkal vittük. Rúgták, dobták a lasztit, sokat szaladtak, valamint tornáztunk is. Az utcán sétálva láttunk sok traktort, kamiont, autót és a nagy kedvencet: a markolót. A cseresznye- és meggyfák mellett haladva elmondtuk a tanult versikét. Nyomon követtük a golyákat, figyeltük mikor kelnek ki a fiókaik, énekeltünk, mondókáztunk nekik. Rossz idő esetén - ami szerencsére ritkábban volt - sokat festettünk (epret, cseresznyét), ragasztottunk, Bogyó és Babóca kalandjait néztük, meséltünk, tornáztunk, énekeltünk. Ilyenkor a hangszerek is előkerültek, és a gyerekek szívesen használták ezeket. A csoportunk is megszépült. Móni óvó néni segítségével felkerült a falra Bogyó és Babóca.

Nagy örömmel fogadták a gyerekek. Köszönöm ezúton is az óvó néni segítségét.

Voltunk vonatozni is. Kati dadus kísért el minket. Nagyon jó hangulatban telt az út. Leszállva végignéztük az állomáson álló és induló személy- és tehervonatokat. Megvettük a jegyeket, majd a közeli boltban csokit, amit a játszóterén elmajszoltak a gyerekek. Nagyon jól éreztük magunkat.

Június elején tartottuk meg a Baba-mama klubot az óvoda udvarán. Az idő szerencsére kedvezett nekünk. Szép számmal vettek részt édesanyák gyermekeikkel. Nagyon örülünk ennek.

Többen is hoztak finom sütit, rágcsálnivalót. Ezúton is köszönjük nekik. Játékosan telt a délelőtt. Birtokba vették a picik az új csúszdát, motoroztak is többen. Az elkövetkezendő alkalomokra is sok szeretettel várunk mindenkit.

Csígy Adrienn

Óvodai élet

„Itt a nyár, táncot jár a napsugár”

A május hónap az ünnepek sokszínűségét is jelenti minden óvodában. A gyerekek valamennyien szeretik az ünnepre való felkészülést, különösen igaz ez a nagycsoportos korúakra, akik elbúcsúznak az óvodától. Ebben az évben *május 23-án* került sor az **évrázóval egybekötött ballagási ünnepélyre**, melyet ez alkalommal az udvaron rendeztünk meg. Izgultunk kicsit az időjárás miatt, de nagy örömeinkre szülők és gyermekek egyaránt felszabadultan ünnepeltek. Idén először, hagyományteremtő szándékkal, **állófogadással** kedveskedtünk a ballagóknak és hozzátartozóiknak.

Májusban megrendezésre került óvodánkban a **Gyermekek Hete**, a következő színes programokkal:

- ◆ Bohóc műsor, lufi hajtogatással
- ◆ Kirándulás Kőszegre a Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpontba
- ◆ Mozilátogatás a ballagó ovisokkal
- ◆ Fagyizás, melyet köszönünk felajánlónknak, Gráczol Istvánnak (Fröccsösnek)

Ezt a hetet a másodízben megrendezett **Családi Nap** zárta. Egy kellemes szombati napon, szellemes feladatok során mérték össze tudásukat, képességeiket, erejüket a családok. A spontán csapatalkítás olyannyira jól sikerült, hogy egész délelőtt vállvetve versenyeztek a „*Turbócsigák*”, a „*Napsugarak*”, és a „*Kosok, az okosok*” csapata.

A nyár folyamán meghívásunkra ellátogattak hozzánk az újkéri, egy másik alkalommal a zsirai ovisok is. Vendégeinknek nagyon tetszett az óvoda és a közeli játszóter is. A gyerekek hamar összebarátkoztak, mi, óvónők pedig tapasztalatokat cseréltünk, s megállapítottuk, hogy milyen hasznosak ezek az együttlétek ... kell, hogy folytatódjanak.

A migráció óvodánkat is elérte. Szinte hetente érdeklődnek intézményünk iránt, és keresnek fel bennünket személyesen is kisgyermekes családok. Az ebből is következő megemelkedett gyermeklétszám szükségessé teszi a harmadik csoport mielőbbi elindítását. Ezt szem előtt tartva újítjuk fel csoportszobáinkat, cseréljük bútorainkat, korszerűsítjük berendezéseinket.

Szeptember elsején megújult milióvel kezdjük a 2014/15-ös nevelési évet. Addig is szép, tartalmas nyarat kívánunk mindenkinek!

Egyházi Mónika, Farkas Mihályné,
Fülöpné Hidegh Csilla, Horváth-Pála Barbara

Suli hírek

Iskolánkban a tanév végén rengeteg jó hangulatú esemény zajlott. Az első ilyen a **gyermeknap** volt, amikor a tanulókból alkotott vegyes korosztályú csapatok egy akadályversenyben vehettek részt Sopronkövesden és környékén. Nagyszerű hangulatban telt ez a csapatverseny, mindenki jól érezte magát. Közben a kispályán a Szülői Munkaközösség tagjai főzték az isteni gulyáslevest, amiből a fáradt gyerekek és felnőttek jól belakmározhattak. Délután az iskolaudvaron sportversenyek, kerékpáros ügyességi verseny, arcfestés zajlott. Az **osztálykirándulások** is színvonalasak és vidámak voltak. Az 1-2-3. osztály Szombathelyen járt, a 4. osztály Pannonhalmán, az 5. és 7. osztály Bükön, a 6. osztály az Őrségben a 8. osztály pedig Budapesten. **Pedagógusnapra** a Szülői Munkaközösség a tanulókkal közösen egy megható és kedves műsorral lepte meg iskolánk tanárait. Az utolsó héten **egészségnapot** tartottunk, amelyen színvonalas előadásokra került sor Virágh Imréné védőnő szervezésében.

A tanév utolsó napján rendeztük a **ballagást**, ahol elbúcsúztattuk a 8. osztályt. A „lufieregetősen” szomorkás ballagási műsoron bizony előkerültek a zsebkendők is.

Sporttábor

Június 20-án, pénteken **zártuk a tanévet**. Az ünnepélyen rengeteg tanulónk vehetett át jutalomkönyvet és oklevelet. *Mikó Anna nyolc éven át volt jeles tanuló*, így idén ő kapta az iskola és az önkormányzat oklevelét és ajándékát. A második osztály kedves műsora és az énekkar dala vidáman zengte be a tornatermet: „Legyetek jók, ha tudtok, a többi nem számít....!”. Edit néni csengőjével zártuk a 2013/2014-es tanévet. Az iskola nyáron sem zárt be, tanáraink egészen július első hetéig leltározták a bútorokat és tanszereket. Egyhetes **sporttábor** zajlott *Téglássy Timea* testnevelő tanár vezetésével, ezen a gyerekek kerékpároztak, atletizáltak, görkorcsolyáztak, fociztak. *Koncz Edina* tanító néni egy remek hangulatú **kézműves tábort** szervezett, ezen alsósok vettek részt és sok kreatív ötletet valósítottak meg. Győri középiskolások táboroztak egy hetet nálunk, és nemrég költözött haza kb. 70 gyerek a kitűnő hangulatú és változatos programokkal teli **hittantáborból**, ami szintén egy hétig tartott. Zajlanak a felújítások, a festés a termekben, illetve a kerékpártároló és kazánház új tetőszerkezetet kap. Reméljük, szeptemberben megszépülve várhatjuk ismét tanulóinkat. Mindenkinek szép nyarat, élményekkel teli nyaralásokat kívánok pedagógustársaim nevében:

Csókáné Maráz Kornélia

VAKÁCIÓ VAKÁCIÓ VAKÁCIÓ

Programajánló

„Éppen újmiséim 21. évfordulóján látogattam el Sopronkövesdre, hogy polgármester úrral előkészítsük a **Kulturális Örökség Napjaira tervezett kiállításomat**, és az érdeklődő gyerekeknek szánt **rajzos foglalkozást**. Először a Szent László kápolna felé vezető utat jelző táblácska ötlött a szemembe, aztán tovább nézelődve kirajzolódott egy olyan szép, élettel teli falu képe, amelyről látszik, hogy valóban őrizni kívánja szent királyaink örökségét, azt a 2000 éves kultúrát, az élet és a felelős szabadság kultúráját, melyről rajzaimmal én is szeretnék beszélni kicsinyekhez és nagyokhoz úgy, ahogy szavakkal nem lehet. Dicsértessék a Jézus Krisztus!”

Angelico atya

2014. szeptember 20-21-én ismét megrendezésre kerül a nagyszabású **KÖN**. A már jól ismert helyszíneken és programokon túl idén is bővül a kínálat. A számos kiállítás mellett, megannyi színvonalas előadást, koncertet, színdarabot nézhetnek és hallgatnak meg a jelenlévők, továbbá részt vehetnek kézműves, játékos foglalkozásokon, ügyességi versenyeken, de lesz harcászati, repülőmodell, valamint fűszembemutató is. Tartogatunk meglepetést nemcsak a túrák, hanem a járművek szerelmeseinek is. Sőt, a két nap során nem kell nélkülöznünk a helyi ízeket, és sütitket sem.

A nagy utazásaiból hazatért **Gróf Judit Hajónapló c. előadásával** várja a kedves érdeklődőket, melynek tartalmából most a következő két oldalon kaphatnak ízelítőt. Ajánljuk megtisztelő figyelmükbe teljes rendezvényünket! Szeptember 3. hétfőjén várjuk Önt és családját is szeretettel!

A Szervezők

..avagy élet a tengerszint alatt

Majd' három évvel ezelőtt köszöntem el a kedves Olvasóktól e lap hasábjain főszerkesztőként, mert elhatároztam, hogy szerencsét próbálok az Óperenciás-tengeren: a számomra akkor ismert és addig ismeretlen világ határán. Nagy utazás volt ez, életem eddigi legnagyobb kalandja, mely a Földközi-tengerről a Gibraltár-szoroson keresztül az Atlanti-óceánt átszelve egészen Amerikáig, a Karib-szigetekig vezetett, huszonöt országon át.

Utazásom két éve alatt két óceánjáró luxushajó volt az otthonom és a munkahelyem egyben. Most kikötöttem, itthon vagyok. Barátaim, ismerőseim sokszor és sokat kérdeznak élményeimről, a hajós élet nehézségeiről és szépségeiről. A szerkesztők helyet ajándékoztak nekem e lapszámban, hogy élményeim csokrából néhány szílat odaajándékozhasak az érdeklődőknek. Fogadják szeretettel.

„*Navigare necesse est - Hajózni márpedig kell*” - Pompeius e jól ismert mondása örök érvényű, ám a hajózás maga mind technológiáját, mind céljait tekintve jelentős változásokon esett át azóta. Az első óceánjárók megjelenése óta már lejárt az ideje annak, hogy e monstrok pusztán presztízsből építsék, vagy hogy létrehozásukat katonai okokból támogassák a kormányok. Ma ezek a hajók képviselik a szórakoztató ipar leggyorsabban fejlődő üzletágát, a turizmust. Megépítésüknél fő szempont a gazdaságosság; nyugodt vizekre tervezik őket, lassú menet, óriási kényelemmel ellátva.

Amerikában az 1970-es években indult az a hajós társaság, amely turistautakat szervezett Amerika kikötővárosaiból indulva a Karib-térségbe, a Mexikói Riviérára és a Bahamákra. Idővel a cég gyarapodása, új hajók építése következtében új úti célok is elérhetővé váltak az utazóközönség számára: így Alaszka, Hawaii, Kanada, Bermuda, Ausztrália, Tahiti és a Fidzsi-szigetek. Ma ez a társaság a világ hat vezető „Cruise Line”-jének egyike, amely jelenleg 25 hajójával szállít turistákat a fent említett helyekre. Ezek a „járművek” önmagukban is a szórakoztatást szolgálják a luxus kategóriájában, nemhiába nevezik őket „úszó szállodák”-nak. Az általam ismert hajókon például csak a színház akkora, mint maga a Soproni Petőfi Színház, ellátva a legmodernebb technikával, forgó színpadokkal, melyek látványos előadások bemutatását teszik lehetővé. A színházon túl különböző hangulatú és stílusú bárók, boltok, éttermek, s a hajó tetején

elhelyezett medencés strandok, konditermek biztosítják a zavartalan kikapcsolódást. A szerencséjét is bárki próbára teheti e hajók hatalmas területű kaszinóiban, melyek természetesen csak akkor üzemelnek, amikor a hajó nemzetközi vizeken tartózkodik, vagyis adómentes.

8 hónapig volt az otthonom ez a hajó.

Paraméterei: Súly: 130 000 tonna (bruttó)

Hosszúság: 305, 6m Emeletek száma: 15

Férőhelyek száma: 3690 utas+1386 fő személyzet

De hol is kezdődik az én történetem?

Remegő gyomorral, de bízva a Gondviselőben indultam útnak 2011 októberében. Soha nem felejttem el azt a pillanatot, amikor Barcelona kikötőjében megpillantottam azt a hatalmas hajót, amely életem következő nyolc hónapjának színhelye lett: beleszédültem amint felpillantottam a 15 emelet magas építményre.

Legalább ennyire 'szédületes' volt belegondolni az előttem álló időszakba, amelyben távol leszek a családomtól, a barátaitól és az otthonomtól. Mire ezen érzelmehullámokból felocsúdhattam volna, már uniformisban találtam magam, s szobalányként dolgoztam a hajó kilencedik emeletén. Az idő rohamléptekben kezdett haladni. Eleinte rengeteg dolgom volt: beletanulni a munkába, kiismerni az 5076 fő kapacitású hajótestet, amely leginkább egy úszó városra emlékeztetett. Kezdetben félttem attól, ha a vendégek megkérdezték, mit hol találnak, mert én magam is boldog voltam, ha eltévedés nélkül visszataláltam a saját kabinomba, amely egyébként az „Alfa Deck”-en volt a hajótest közepén a többi 700 személyzeti kabin között. Az én 'lakosztályom' az A-648-as számot viselte és szerencsés módon viszonylag távol esett a két szinttel lejjebb található motortértől. Akik a meghajtók felett laktak, azoknak olyan „alapzaj” volt a szobájukban, hogy a tévét teljes hangerőre tekerve sem hallották. Én csak lágy csobogást hallhattam éjszakánként, melyről kezdetben romantikusan azt gondoltam, hogy az óceán hullámverése, de később megtudtam, hogy valójában az alattunk lévő, több százezer hektoliteres szennyvíztartály zaja. Aztán szép lassan több 'romantikus elképzelésem' is megdőlt a hajózással kapcsolatban.

Szobám egy 7 m²-es kabin volt, melyet másodmagammal laktam. Először nagyon kicsinek tűnt, aztán a múltal idővel arányosan nőtt egyre nagyobbra, hiszen szinte csak az alvásidőmet töltöttem itt, ami valljuk be, nem volt túl sok. Mivel második lakóként érkeztem, a felső ágy jutott nekem, s így minden reggel megadatott a létrázás élménye, amikor zsidbadó lábbal nekiindultam az előttem álló 10-12 órás műszaknak. Ilyenkor csörtettek agyamba az előzetes figyelmeztetések, a „mindenkimegmondta”, és a „nos, kösse fel a gatyáját, aki ilyesmire adja a fejét, mert...” kezdetű mondatok. De az éremnek két oldala van, ahogy szokták volt mondani. Minden nehézsége és gyötrelme ellenére újra vállalkoznék rá azért a csodáért, amit cserébe kaptam.

2011. november 5. Az Atlanti-óceánon

Kedves naplóm!

Már nem tudom követni az idő múlását. Minden nap egyforma, és a héten negyedszer kell eggyel visszaállítani az órát. Nos, az alvással nem lesz gond, kellemesen ring alattam ez a hatalmas ladik, és hullafáradt vagyok. Jó volna, ha lépcsőmosás közben le lehetne jegyezni a gondolatokat, mert így estére már kimegy az agyamból...

Holnap a Bahamákra kötünk ki, és most, 3 hét után végre kiléphetek a hajóról. Saulo és Prashant is velem tartanak.

Ők az új munkatársaim:

Peruból és Indiából; jól ismerik már a környezetet, segítenek egy kicsit eligazodni.

A munka valóban kemény volt, s a szabályok betartását szigorúan vették. Az első szerződéselem elején (egy szerződés időtartama 6-9 hónap pozíciótól függően) kötelező biztonságtechnikai oktatáson kellett részt vennem, melyekből a második hét végén vizsgát tettem. A biztonsági előírásokkal a személyzet valamennyi tagjának tisztában kell lennie a balesetek megelőzése érdekében, illetve azért, mert vészhelyzet esetén a személyzet feladata a vendégek segítése, eligazítása: mindenkinek tudnia kell a dolgát, s a menekülési útvonalakat ahhoz, hogy egy esetleges katasztrófa elkerülhető legyen. Minden típusú vészhelyzetet kódolt üzenet formájában jelent be a kapitány a navigációs hídról a PA rendszeren (hangosbemondó) keresztül, hogy elsőként a személyzet értse azt, és megtehesse a szükséges óvintézkedéseket. Ez azért fontos, hogy ne alakuljon ki pánik az utasok között, hiszen az lassítaná az óvintézkedések megtételét. Amennyiben a vész elháríthatatlan, a vendégeket is felszólítják, hogy menjenek a nekik előírt gyülekezési állomásra. A két év alatt, amit hajón töltöttem, szerencsére egyszer sem fordult elő vészhelyzet. Kétszer történt sajnálatos „man overboard” (ember a vízben) helyzet: az első egy gyilkosság volt, amelynek elkövetője egy középkorú amerikai férfi volt, aki feleségét a vízbe lökte a hajó 11. emeletéről. A másik egy indonéz munkatársam öngyilkossági kísérlete volt, amikor a kapitány a szabályt követve megfordította a hajót és sikeres manőver után mentőcsónakkal indultak a férfi keresésére, akinek végül sikerült megmenteni az életét.

Nem szeretném, ha bárki azt gondolná, hogy a hajós életforma rémtörténetek és nehézségek sorozata csupán: legalább ennyi, sőt sokkal több olyan jó élményt ad az embernek, amire talán egész életében szívesen gondol majd vissza. Számomra ilyen élményből rengeteg van. Néhány közülük:

- amikor először megpillantottam a hajó belsejét a 10. emeleten a maga fényűző berendezéseivel és hatalmas üveglakkaival,

melyeken keresztül csodálatos kilátás nyílik az éppen aktuális tájra

- amikor thaiföldi barátaimmal felmentünk a pisai ferde toronyba
- amikor először álltam a Bahamák fehér homokos tengerpartján, ahol az azúrkék tenger összeolvad a kék éggel
- amikor először ettem sült rizst és cukros lazacot indonéz barátaimmal a személyzeti étkezdében
- amikor először tartottam a kezemben iguanát
- amikor a balinéz hindu munkatársaim meghívtak nagy ünnepükre, melyet a hajón tartottak
- amikor a szenteste Mexikóban köszöntött rám 40 fokban
- amikor Roatán szigetén búvárkodva láttam a tenger csodálatos élővilágát és úsztam delfinekkal
- amikor egyedül voltam 'fehér ember' a jamaikai piacon (egy trinidadai munkatársam jött velem kézen fogva, hogy ezt láthassam, mert egyedül azért veszélyes lett volna)
- amikor a munkatársaim a Crew Barban (személyzeti kocsma) tortával leptek meg a születésnapomon
- amikor személyzeti bulit tartottunk a hajó 10. emeletén és megszólalt egy magyar zeneszám

Egy ilyen hajón 65 különböző nemzetiség dolgozik együtt a világ minden részéről. Ebből a tényből rengeteg vicces vagy épp félreérthető szituáció adódik, ugyanakkor sokat lehet tanulni az ilyen helyzetekből. Akiket részletesebben is érdekelne a téma, melyet itt valóban csak bevezetni volt lehetőségem a terjedelmi korlátok miatt, azt szeretettel invitálok a KÖN-re, melynek keretében lehetőséget kaptam egy előadással egybekötött fotókiállítás megrendezésére, s ezt ezúton köszönöm a szervezőknek. Az előadás *szeptember 21-én, vasárnap 15 órai kezdettel* **Hajónapló: Kultúrák találkozása a tengerszint alatt** címmel a volt ÖNO épületében kerül megrendezésre. Addig is szeretettel ajánlok pár további részletet a hajónaplóból:

Gróf Judit

2013. január 20. Falmouth, Jamaika

Ma Miroslavval elindultunk, hogy lássuk az igazi Jamaikát. Három helybeli kisfiúba botlottunk, akik rá akartak venni minket, hogy vásároljunk a szüleik standján. Helyette mi rávettük őket, hogy mutassák meg az iskolát, ahova járnak. Boldogan vezettek be minket világukba, melyet látva bármelyik európai honfitársunk megszűnne panaszkodni az itthoni rossz körülményeket illetően. Csodás kis idegenvezetőink jóvoltából még a tanítót is megismerhettük és megtudtuk, hogy nemzeti gyümölcscsüsz az 'ackee' nyersen mérgező, ám főzve rendkívül finom dolgok készíthetők belőle.

2012. május 22. Antigua & Barbuda

A kapitány tegnap útterv-módosítást rendelt el egy hurrikán miatt. Holnapután Nassauba, a Bahamákra kellene érkeznünk, de a május elején kezdődött 'hurrikán szezon' közbeszólt, s ha tartjuk az úttervet pont behajózunk egy trópusi szélviharba. Ha belegondolok, milyen volt a múltkori 'mezei viharunk', amikor a hullámok becsaptak a negyedik emeletre, és piros zacskókkal a kezünkben dolgoztunk - hogy tengeribeteg vendégeink kezébe nyomhassuk, ha szükséges -, nos akkor hálás vagyok a módosításért. A vendégek csalódottak, de megértik. Az élete mindenkinek kedvesebb. :)

2011. december 24. Cozumel, Mexikó

Soha nem láttam még karácsonyfát 40 fokban, verőfényes napsütésben. A mai nap volt az első ilyen alkalom az életemben, amikor kiszálltunk Cozumelben. Itt a télapó alsógatyában, szőrfezdésben szánkózik a karácsonyfádszen, illetve piros sombreroval a fején osztogatja a karácsonyi ajándékokat. Fürdőnadrágra vetkőzött férfiak sétálnak mikuláspakkal a fejükön. Mai napom fő célja: látni a családomat, hisz otthon szenteste van, itt még csak szent délután, a 7 órás időeltolódást tekintve. Szerencsére találtam egy helyet, ahol netezni lehet, így Skype-on tudtam velük beszélni, aztán roham léptekkel vissza dolgozni. Hiányoznak. Boldog karácsonyt, kedves naplóm!

A Sopronkövesdi Nyugdíjasok Egyesületének rovata

Kirándulás és a környék nevezetességeinek megtekintése

Május 28-ára a Nyugdíjas Egyesület tagjainak kirándulást szerveztünk. Célunk az volt, hogy együtt jól érezzük magunkat, és az utunkba eső, már sokunk által ismert közel fekvő nevezetességeket ismét felfedezzük, megcsodáljuk. Először a nagycenki temetőben lévő **Széchenyi Mauzóleumot** kerestük fel. A temető útjába rejtett idézetek már felkeltették érdeklődésünket, majd az idegenvezető közvetlen és szakszerű kalauzolása a relikviák között történelmi tudásunkat gazdagította, és megalapozta az egész nap hangulatát. Buszra szállva végigjártuk Brennbergbánya és környéke csodálatos tájait, majd Sopronbámfalván a **Karmelita kolostor**hoz felvezető 84 lépcsőn felkapaszkodva egy másik világba érkeztünk. A XV. században épített kolostor az évszázadok során sokféle funkciót látott el. Volt kolostor, a karmelita nővérek lakhelye, és a szocializmus alatt szociális otthon. Jelenleg gyönyörűen felújítva elvonulási, oktatási és meditációs központként funkcionál. Gyönyörű nemcsak az épületegyüttes, de kertje és parkja is. Az idegenvezetés itt is minden elvárásunkat kielégítette.

A következő állomás a **Fertő tó és környékének** megtekintése volt. Hajóra szállva egy órán át élvezhettük a tó nyugalmát és a környezet szépségeit. Pihenésként megebédeltünk a strand egyik büféjében - *régen ettem ilyen finom halat* -, majd felkerestük a **páneurópai piknik** színelvén kialakított gyönyörű parkot és megcsodáltuk az évfordulós emlékművet.

Csoportunk a páneurópai piknik helyszínén

Utolsó állomásunk a már Ausztriában lévő **frankói vár** megtekintése volt, ahol a várból látható csodálatos panoráma nyugozott le bennünket. Végül a vár közelében lévő **Rozália kápolna** felkeresésével zár-

tuk ezt a csodálatos napot. Többünk véleménye szerint még nem volt ilyen jó hangulatú és tartalmas kirándulásunk. A jövőben több ilyet kívánunk.

Biczó Szabolcsné

A Kövirózsa Kulturális Egyesület rovata

Június 23-ától 30-áig **Fertőszentmiklóson** töltöttek egy hetet a Kövirózsa Kulturális Egyesület citerásai. A tábor megszervezésének apropója az volt, hogy a leendő és az egy-két éve citerázó alsósok is táborozhassanak, de mégse kelljen egy hétre elválniuk a szüleiktől. A nagyok idén is Alsóörsön táboroznak majd augusztusban.

Ez már a második fertőszentmiklósi tábor volt, amelyre idén a tavalyinál sokkal többen jelentkeztek. Összesen 48 gyermek, ebből 18 sopronkövesdi diák tanult egy héten keresztül. A fiatalok többsége már ismerte a hangszerét, de voltak köztük olyan kövesdi tanulók is, akik most találkoztak először citerával, amely teljesen elvarázsolta őket.

Minden reggel busszal jöttek Fertőszentmiklóásra, ahol **Erdősi Ferencné Iza néni** kísérte őket. A tábor alapvető célja természetesen a szakmai fejlődés, de emellett egy életre szóló élmény a gyerekeknek. A kollégák mindent megtettek, hogy ez így legyen. A citera, ének mellett kézműveskedtek, játszottak, táncoltak, póniztak, az ostromzás fortélyait próbálgatták, és jégkrémet ettek.

Napközis citerás tábor a „Kövirózsa” gyerekekkel

Társaim voltak, akiknek köszönöm a munkát: **Molnár Boglárka**, **Szalay Katalin**, **Erdősi Ferencné**, akik mellett ifi segítők is voltak a táborban! Németh Boglárka különösen sokat segített, főként a kövesdi gyerekek citera foglalkozásain.

Az egyhetes munka befejezéseként záró koncertet adtak a gyerekek. Műsorukban dunántúli gyermekdalok, bakonyi dundánóták, mezőföldi táncdallamok, Galga menti dalok csendültek fel. A koncerten helyiek, szülők is nagy számban jelentek meg és vastappsal köszönték meg a vezetők, gyerekek munkáját. A növendékek egy része jövőre már lehet, hogy a nagy, ott alvós táborban is részt vesz, de sokan jelezték, hogy mindenképpen jönnének a napközis táborokba is. De addig is várják a szeptembert és a közös zenélést.

Horváth Krisztina

Kövesdi Kertész

Itt van a nyár, megsárgultak már a mezők, folyik az aratás, ezzel egy időben megkezdődnek a nyaralások is. Sokan határon túli utazást terveznek, hogy élvezhessék a tengerpart főnyét vagy az „örök város” látványosságait, netán az Akropoliszt kívánják megmászni. Ez nem csak a szabadságolások ideje, hanem megjelennek a „zsebimporttal” érkező növények is. A növénykedvelők nem tudnak elmenni úgy egy teltvirágú leander mellett, hogy ne látnák lelki szemeik előtt saját teraszukon virágozni. Aki kertészkedik, annál biztosan van mindig metszőolló vagy zsebkés, aztán már nyúl is a megtetszett növényhez és dugványt szed róla.

Hogyan tudunk eredményesen leandert szaporítani? Legegyszerűbb és legelterjedtebb módja a hajtások gyökeresztetése. Ezzel a szaporítási móddal az anyanövénytel teljesen azonos növényeink lesznek. Dugványt a növény bármelyik részéről vágathatunk, virágzó hajtás, oldalág, tősarj, mindegyik alkalmas gyökeresztésre. Mindig erőteljes növekedésű, dúsan virágzó, kártevőktől, kórokozóktól mentes anyanövényeket válasszunk. Felhasználható a zöld hajtásvég is, de a nyári időszak miatt javasolt a félig már megfásodott, vagy teljesen fás fiatal részeket választani.

A gyökeresedés nagyban függ a fajtától is, a ritka fajták rosszabbul gyökeresednek, ezért is ritkák. A levágott hajtásainkat ne hagyjuk megfonnyadni, ha nem tudjuk azonnal vízbe tenni, akkor legalább megnedvesített papírzsebkendőbe csomagoljuk bele a talpukat. A levelek kétharmadát mindenképpen távolítsuk el a dugványról, hogy ezáltal kisebb legyen a párologtató felület, ezzel nagyban megnöveljük a gyökeresedés esélyét. A hajtásvég lehetőleg egy levélcsomó alatt 0,5-1 cm-rel végződjék és a metszlap ferde legyen, megnövelve ezzel a vágási felületet, ezáltal a dugvány könnyebben tudja felvenni a vizet. Az így előkészített dugványokat csupán vízbe kell tenni. Érdemes sötét üvegeket használni, mert azokban a víz könnyebben felmelegedik, ezáltal gyorsabb a gyökeresedés és bennük a baktériumok is nehezebben szaporodnak el. A baktériumok szaporodásának megakadályozására, kis darab faszén vagy kis mennyiségű hypo, citromlé használata javasolt. Ha a víz bűdösödik, azonnal le kell cserélni és a dugványokat megvizsgálni. Ha azt tapasztaljuk, hogy elkezdtek barnulni, akkor a megbarnult részeket le kell vágni. Ha az egész megbarnult, akkor azonnal ki kell dobni, hogy a többi ne fertőzzék.

A dúsan virágzó leander a kertünk, teraszunk díszé. A növényeink a rendszeres öntözést, tápoldatozást folyamatos, bőséges virágzással hálálják meg.

Kazinczy Péter

Nap mint nap EGÉSZSÉG

Augusztus 1-jén van az *Anyatejes Táplálás Világnapja*, míg augusztus első hetében a *Szoptatás hetét* tartják a világ számos országában, így hazánkban is. A Baba-mama klub keretében mi is minden évben, így idén is köszöntjük a szoptató édesanyákat. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 21 évvel ezelőtt kezdte felhívni a figyelmet a szoptatás fontosságára, ami Sopronkövesden a legtöbb anya számára szerencsére egyértelmű. 17 egy évesnél fiatalabb csecsemőnkből 13 kap jelenleg is, vagy kapott legalább féléves koráig anyatejet. Örömmel számolok be arról, hogy idén is sorra születnek a babák. Márciusban 2, áprilisban 1, júniusban 4, júliusban 2 született és még 8 várható az év folyamán.

Miért fontos az anyatej a csecsemőknek? A legteljesebb táplálék a kisbaba számára, könnyen emészthető, hőmérséklete ideális. Minden szükséges anyagot megfelelő arányban tartalmaz, és legalább hat hónapos korig kielégíti a csecsemő táplálékszükségletét. Antitesteket tartalmaz, ezek segítenek megvédeni a gyermeket a fertőzésektől, erősítik az immunrendszert. Az anyatej védhet az allergiás megbetegedések kialakulása ellen, de a későbbiekben a fog- és beszédfejlődést is segíti. A szoptatás során anya és gyermeke különleges közelségbe kerül egymáshoz, ami a gyermek egész életére kihat. Azok az anyák, akik tartósan szoptatnak, fokozottabb védelmet élveznek

vérszegénység, mellrák, petefészekrák és csontritkulás ellen.

Az anyatej termelését a gyermek étvágya szabályozza: minél többet szopik a gyermek, az anyának annál több teje lesz. Ez a kereslet, kínálat elve. Átlagos táplálkozás mellett minden anya megfelelő tejet tud biztosítani gyermeke számára.

Meddig javasolt szoptatni? Az a legideálisabb, ha a *baba fél éves koráig csak anyatejet kap*. Ebben az életkorban - és nem hamarabb - jelennek meg a gyermek szervezetében azok az enzimek, amelyek lehetővé teszik a nehezebben emészthető anyagok felszívódását és hasznosulását. Ekkor, az anyatej mellett megkínálhatjuk egy kis gyümölcscsel, majd főzelékkel. A gyermeknek azonban ezután is ugyanúgy szüksége van az anyatejre, mint az első félévben. A legjobb, ha a kicsi addig szophat, amíg ez mind az anyának, mind neki jól esik. Egyben biztosak lehetünk: *a szoptatással töltött hónapok, évek jól megalapozzák a gyermek testi, lelki és szellemi fejlődését.*

Az imént említettem, hogy nálunk a legtöbb anya szoptat, hosszabb-rövidebb ideig. Van, akinek ez könnyen, minden nehézség nélkül sikerül, de előfordul, hogy az első hetekben minden cseppért meg kell küzdeni. Kérem a családokat, hogy a kezdetben néha fellépő nehézségek során ne a tápszerhez nyúljanak, hanem támogassák, bíztassák a kismamákat abban, hogy *természetesen, anyatejjel táplálják gyermekeiket.*

Kívánok ehhez sok erőt, egészséget!

Virágh Imréné Kati védőnő

MÚLTIDÉZŐ

Miként minden ember egyedi és különleges, a múltja is az.

A szerencsés forrásadottságoknak köszönhetően az alábbiakban **Kiffovits János** (1818–1891) életútját ismerhetik meg a kedves olvasók, akinek emlékével a mai kor embere is nap mint nap találkozhat. A család őse a török pusztítások után, az 1530-as években betelepített horvát családok egyike volt. Egy 1608-ból származó összeírásban a Borza, Czigonicz (Csigó), Graczell, Horuatt (Horváth) és Mráz (Maráz) nevek mellett kétszer is szerepel a „*Keffouÿth*” név. 1622-ben *Keffovits* Bálint, 1651-ben *Kefovich* Miháll nevét említik. Az 1700-as évek elejétől rendelkezésre álló anyakönyvekből eleinte még egyetlen ilyen nevű család követhető nyomon, akiknek leszármazottai idővel újabb ágakat alapítottak. A familia több tagjára jellemző mély vallásosság valószínűleg a horvát ősök lelkivilágából táplálkozott. A családból a XVIII. században öt pap származott, de anyai ágon többen is rokonságban állnak velük. A sort a kövesdi származású *Kiffovics* István (1709–1776) iváni, majd vámoscsaládi plébános, vasvár-szombathelyi tiszteletbeli kanonok nyitja, akinek példáját három unokaöccse folytatta: Kiffovits Ferenc (1749–1809) rábaszentmihályi plébános; Kiffovits József (1762–1787) bánokszentgyörgyi káplán és testvére, Ignác (1764–1817) teológiai tanár, majd rábagyarmati plébános. Az egyelőre tisztázatlan rokonsági fokban álló Imre (+1806) pedig a szombathelyi püspök udvari káplánja, később zalaegerszegi káplán lett.

Kiffovits János 1818. december 17-én született, K. János és Németh Éva szülőktől. 1851-ben házasságot kötött Horváth Rozáliával. *Meghalt* 1891. február 24-én. Valószínűleg ő volt az, akit 1861 és 1869 között, valamint 1873-ban és 1876-ban kövesdi bírónak említenek. A „kövesdi kath. plebánia egyház-községi tanácsának” az 1870-es évek első felében alelnöke volt, 1875-től haláláig az egyházközségi főgondnok tisztjét látta el. Ő adományozta a templom első keresztúti képeit 1876 februárjában, és az egyes képek elé gyertyatartókat rendelt. A Kossuth Lajos utca 11. számú ház előtt álló Szűz Mária-szobor is az ő alapítványából készült 1885-ben.

Hetven éves korában, 1888. június 20-án tett végrendeletében újabb összegeket áldozott szent célokra. Kétszázötven forintot szánt misealapítványra, tizenöt forintot pedig a kántortanítónak hagyott, hogy azért „*minden vasárnap imádcság mondassék a megholtakért.*” Az iskola részére is tett ötven forintot alapítványt, hogy abból évente tanszereket vásároljanak. A helybeli szegényeknek harminc forintot hagyott. Mivel gyermekei nem voltak, fennmaradó vagyonát testvérei és azok gyermekei, valamint felesége között osztotta szét. Gondoskodott arról is, hogy halála után díszes sírkövet emeljenek tetejére fölé, és majd annak idején feleségét is mellé temessék el. A fehér márványból készült síremlék ma is látható a sopronkövesdi temetőben. Felirata: „*Itt nyugszanak / Istenben boldogult / Kiffovits János / hamvai / Meghalt élete 73 évében / az 1891 évi Február hó 24. / Áldott legyen emléke. / »Tudom, hogy Megváltóm él / és feltámadok az utolsó / napon.« Jób XIX, 25.*”

Forrás: A szombathelyi egyházmegye története (1777–1935). III. Szerk.: GÉFIN Gyula, Szombathely, 1935. 581–583. szám, valamint levéltári források alapján.

Kelemen Dávid

Zarándoklat Mariazellbe, avagy „a lábak imádsága”

„Minden zarándoklat más és más. Mindenki számára más ajándékokat tartogat. Nem biztos, hogy pont azt, amit szeretnénk, de nagy valószínűséggel valami olyat, amire valóban szükségünk van.”

/A 2014. évi Sopronkövesd-Mariazell zarándokfüzet előszava, szerzője ismeretlen/

Kis statisztika a májusi nagy útról:

4 nap 51.000 lépés naponta **160 km**

450 liter elfogyasztott ásványvíz

200 tojásból rántotta a második napon vacsorára

55 fő 14 településről **2 országból**

Összeállította: Kovács Lászlóné szervező

Fotók: Farkas Károly

Kövesd válaszol

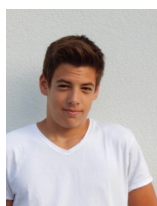
Milyen volt a hittantábor Sopronkövesden? (A gyerekek szemszögéből.)

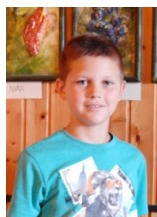
László Lili: Sajtoskálról érkeztem a táborba testvéremmel együtt, már másodszor vagyunk itt. Nekem minden nagyon tetszett, nem is tudok egy konkrét dolgot kiemelni, mert minden szuper volt. Ha jövőre megint lesz, én biztosan eljövök. Mindenkivel jól kijöttem a gyerekek közül, senki senkivel nem veszekedett. Az atya nagyon barátságos és szórakoztató volt. A Csárdában finoman főznek, minden nagyon ízlett.

Dóczi Richárd: Nagyváradról érkeztem Erdélyből, az út körülbelül 8 óra volt idáig, de megérte. A tábor szombattól szombatig tart, és nagyon élvezem. Barátságosak, kedvesek az emberek ebben a faluban, mindenkivel megtaláltam a gyerekek közül is a közös témát. Legjobban a bobozás tetszett, mivel életemben először próbáltam ki, hatalmas élmény volt. Mi Erdélyből hárman jöttünk gyerekek és az atyánk. Jó volt az is, hogy sok helyen jártunk és sok templomba is eljutottunk. Remélem, jövőre újra itt lehetek.

Fejes Márton: Én sopronkövesdi vagyok, szintén másodszor veszek részt a táborban testvéremmel együtt. Nagyon jók voltak a programok: ma például felmentünk a Mária képhez, amit persze nem először láttam már. Aztán voltunk bobozni is Sopronban. Mi otthon aludtunk, de a többi gyerek az iskolában. Nagyon tetszett az is, hogy esténként mindig volt valami program, sosem unatkoztunk.

László Olivér: Én is Sajtoskálról érkeztem a testvéremmel, Lilivel együtt, ami körülbelül 30 km-re van innen. Nekem főként a túrák tetszettek, és persze a bobozás. Mi az iskolában aludtunk, és nagyon élveztük. A kísérőink, akik vigyáztak ránk, nagyon aranyosak és kedvesek voltak. Vannak itt osztálytársaim is, de sok új gyerekekkel is barátságot kötöttem. Én mindenképpen szeretnék jönni legközelebb is.

Nagyné Kun Zsuzsanna rovata

Egyházi élet

Hittantábor 2014

A tavalyi év sikerén felbuzdulva idén is megszervezésre került az egyházközségi hittantábor július 6 és 12 között. Vasárnap a gyermekek részt vehettek **Pete-Polgár Máté atya újmiséjén**, majd elfoglalták a szállásukat az iskola tantermeiben. Hétfőn a reggeli szentmise után a 10.04-es vonattal Sopronba indultunk, ahol felsétáltunk a **Károly kilátó**-hoz. Ott ámulatba ejtett minket a városra és a környékre táruló csodás kilátás. A gyermekek a vasútállomásra való visszasétálást is hősi-

esen viselték. Kedden ismét Sopronba mentünk. Ebédünket az amfiteátrumnál fogyasztottuk el, majd a gyerekek nagy öröme a tavalyihoz hasonlóan idén is **elmentünk bobozni**. Este **szalonnasütés** volt a **kápolnánál**. A tábor csúcspontja a szerdai, Nagycenken megrendezett ifjúsági találkozó volt. A táborban résztvevő 62 gyermekkel együtt mintegy 250 fiatal vett részt a **Találkozás** pont elnevezésű találkozón. A résztvevők találkozhattak horvát testvéreinkkel, akik a rendezvény kiemelt vendégei voltak, megismerkedhettek a „Harmadik Világ Szegényei” mozgalommal és a braziliai „Shalom” közösséggel. A délután folyamán a fiatalok kérdéseket intézhettek fiatal atyákhoz a hivatásukkal illetve életükkel kapcsolatosan. Csütörtökön reggel Nagycenkre utaztunk vonattal, ahonnan

6 kilométer gyaloglás után érkeztünk meg **Kópházára a templomhoz**. A mise után megismerkedtünk a falu horvátjainak történetével, délután pedig az iskolában vetélkedővel készültek a gyermekek számára a kópházi pedagógusok. Pénteken a kedvezőtlen időjárás miatt otthon maradtunk, délelőtt kis pihenést iktattunk be. Délután elmentünk megnézni a **Mária-képet**. Szombaton, a tábor utolsó napján helyismereti vetélkedő volt, majd ebéd után, a heti eredmények kihirdetése után indultak haza a gyerekek. A cikkem végén köszönetet szeretnék mondani mindenkinek, aki segített abban, hogy a tábort idén is sikeresen lebonyolítsuk. Köszönöm a részvételt a három Erdélyből érkezett gyermeknek és a velük érkező fiatal atyának. Remélem, minden résztvevő élményekkel gazdagodva távozott. Találkozunk jövőre is!

Maráz Kristóf

A Mária-képnél

Beszédes örökségünk

Szabad...?

Nyár van. Képzeliünk el egy átlagos, falun élő családot napjainkban. A gyerekek szünidejüket töltik, talán egy táborban vannak. A szülők épp közös családi programot, pár hetes nyaralást terveznek a meglévő szabadnapjaikból gazdálkodva. A család közelében élő nagyszülők a gyerekekre vigyáznak, bevásárolnak, fennmaradó szabadidejükben rejtvényt fejtenek, esetleg összejárnak kártyázni, hetente egyszer pedig népdalkörbe járnak.

Most képzeljük el egy átlagos, falun élő családot – száz évvel ezelőtt. A **gyerekek** az iskola végeztével a **gazdálkodás rájuk eső részét végzik**: disznót, libát őriznek, míg a **szülők a földiken dolgoznak hajnaltól késő estig. A nagyszülők az otthoni gazdaságot látják el.** Nagyon leegyszerűsítve azt is mondhatnánk, hogy a hagyományos paraszti társadalomban az embereknek nem volt a mai értelemben vett szabadidejük. A háztartás munkái és a család fenntartásául szolgáló gazdálkodási tevékenységek annyira összefonódtak, hogy kitöltötték az egész napot, ezért nagyon sokáig a paraszti gondolkodás az időt nem is napokban, hónapokban, hanem az egymást követő tevékenységek láncolatában fejezte ki. A mezőgazdasági termelésben nem létezik kötött munkaidő, különösen igaz ez a nagy kampányfeladatokra (aratás, szüret), melyeket az átlagosnál kevesebb munkával járó periódusok váltanak. A száz évvel ezelőtti szabadidőt leginkább kettős funkciójú, vagyis **szórakozással összekötött munkatevékenységekben** fedezhetjük fel (fonó, kukoricafosztás, disznóvágás.)

Mindez 60 évvel ezelőtt alakult át gyökeresen. A

mezőgazdaságban megszűnt a korábban általános egyéni gazdálkodás, és a helyébe a nagyüzemi munkaszervezés elemei kerültek:

a kötött munkaidő, és emellett a szabadidő. Azonban ennek kitöltésére nem volt társadalmilag elfogadott minta, hiszen a tevékenység nélküli, „dologtalan” ember a közösség szemében megbélyegzett volt. A mai szabadidőtöltéshez hasonló **első tevékenység a közös rádióhallgatás volt, ezt a társas tévézés váltotta.** Fontos elem a '60-as években kiteljesedő „kispad” is, a nyári estéken a *beszélgetések, kártyázás helyszíne.* A '70-es évektől fokozatosan alakulnak ki a falvakban a pihenés társadalmilag elfogadott színterei: **a kultúrházak, a mozi, a presszó.** Megjelenik a **nyaralás** is: először üzemi kirándulások, majd családi kirándulások formájában.

Aki szabadidejében további érdekességekről olvasna a szabadidőről, azoknak kiindulópontként ajánlom a cikk egyik forrásául is szolgáló *Idő, szabadidő* c. fejezetet a *Magyar Néprajz 8. kötetéből.*

Raffai Péter

A kép forrása: www.fortepan.hu

Kövesdi Kulinária

„Szeretek borral főzni, néha az ételbe is teszek!” – szól a humoros mondás, melyet gyakran emlegetnek a nemes nedű kedvelői.

Általában pörkölttekhez szoktunk bort önteni, ami puhítja a húst és zamatosabbá teszi ételünket. Azt jó ha tudjuk, hogy a bort nem az alkoholtartalma miatt adjuk az ételhez, hanem a benne lévő zamatanyagokkal tesszük gazdagabbá. Ám de, vigyázat! Kedvenc palackunkból mindig a főzés kezdetén adagoljunk, mert ha a végére hagyjuk, akkor savanykás ízhatást kapunk!

A legfinomabb marhapörköltöz a lábszár, vagy a nyak húsa a megfelelő. Amennyiben kifognánk egy „vén marhát”, ne csüggedjünk, mert 5 óra főzés után az is megpuhul! Ügyeljünk az arányokra a vörshagyma adagolásánál is, mert csak a megfelelő mennyiséggel tudunk jó zaftot elérni! Ha épp 3 kilogramm húsunk van, akkor 1 kilogramm hagymát számíthatunk hozzá. Az elfőtt bort mindig pótoljuk annyi vízzel, hogy ellepje a húst! Köretnek nagyon jó választás a házi tarhonya.

Kellemes borozgatást és főzőcskézést kívánok!

Balics József

Főszerkesztő: Iváncsicsné Horváth Krisztina, Vargáné Bánfi Tünde (e-mail: kovesdihermesz@gmail.com)

Szerkesztők: Balics József, Biczó Szabolcsné, Csigó Adrienn, Csókáné Maráz Kornélia, dr. Barkó Péter, Egyházi Mónika, Farkas Mihályné, Fücsökné Torma Livia, Fülöp Zoltán, Fülöpné Hidegh Csilla, Gróf Judit, Horváth-Pálla Barbara, Horváth Krisztina, Kazinczy Péter, Kelemen Dávid, Kovács Lászlóné, Maráz Kristóf, Nagyné Kun Zsuzsanna, Raffai Péter, Virágh Imréné.

Fotók: Farkas Károly, Fülöp Zoltán

Kiadja és terjeszti: Sopronkövesd Község Önkormányzata, 9483 Sopronkövesd, Kossuth Lajos utca 77.

Tel: 06 99/536-000 Fax: 06 99/536-001, e-mail: jegyzo@sopronkovesd.t-online.hu

„Sopronkövesd megér egy próbát.”